

Alpina kommittén:

VI LÄNGTAR EFTER SVENSKA PRESTATIONER I HÖGA BERG!

Vi har enligt uppdrag från förbundsmötet 2016 tagit fram riktlinjer till ett pris för starka svenska alpina klättr prestationer. Självfallet hoppas vi se er klättra mycket och göra starka prestationer, så vi kan nominera vidare till internationella priser. Som inspiration vill vi därför visa er lite av vad våra grannar i väst gör och även titta på den internationella bilden.

Text: Alpina kommittén

Dubbelt nominerad norrman

Norrmannen Bjørn-Eivind Årtun och Colin Haley nominerades till Piolet d'Or år 2010 för nyturen *Dracula* på Mt Hunter, och *Venas Azula* som Årtun klättrade tillsammans med Ole Lied fick hedersamt omtalande i samma forum (2012).

Vinnare Piolet d'Or Career

Det finns ytterligare ett pris i sammanhanget, och de som hittills mottagit Piolet d'Or Career är:

- 2016 Wojciech Kurtyka
- 2015 Chris Bonington
- 2014 John Roskelley
- 2013 Kurt Diemberger
- 2012 Robert Paragot
- 2011 Doug Scott
- 2010 Reinhold Messner
- 2009 Walter Bonatti

Dessa klättrare var samtida förebilder under sina respektive bragd-dagar!

Rimliga kandidater för kommande år kan vara:

- Andrej Štremfelj
- Marco Prezelj
- Mick Fowler

Reinhold Messner fick Piolet d'Or 2010 för Life achievement. Foto: Ewa Hellström-Boström

Fjärde dagen på Sersank, 2016.
Foto: Mick Fowlers arkiv

En inspirerande alpinhistoria

1975

Messner och Peter Habeler klättrade en nytur i alpin stil (UPN, HHB, Ox el FR) till toppen av Hidden Peak. Samma år klättrade Dick Renshaw och Joe Tasker i samma stil en tekniskt svårare nytur på sydöstryggen av Dunagiri, 7 066 m ö.h.

1977

NÖ-väggen på Bandaka, V Kurtyka, J Porter och A MacIntyre.

1978

gjordes Diamirsidan av NangaParbat solo (ingen annan närvarande upp o ner) av R Messner, Jannus Sydvägg, R Baxter-Jones, R Carrington, B Hall och A Rouse, och Syd-buttress på Changabang av K Zurek, V Kurtyka, J Porter och A MacIntyre.

Två andra mastodontprestationer var den amerikanska nyturen på K2 med tre syrgasfria på toppen och Messners och Habelers syrgasfria UPN HHB, Ox eller FR Everest-klättring från South Col till toppen på 7,5 timmar. Mycket beta och vägledande men delvis obrukbara fotspår. Värt att komma ihåg är deras tio timmars klättring av Eigers 1938 Nordväggstur samt en än svårare nytur på samma sida. Deras kapacitet var cirka 5.11 och W14.

Minst lika imponerande är M Kennedy, J Donino, Jeff och George Lowes cirka 97-procentiga nytursförsök på Latok I, de uppskattade att tre replängder återstod när de vände för att rädda Jeff. Jeff Lowe klättrade mycket 5.13 och var med i utvecklingen av isklättringen.

1980

gjordes Dhaulagiris Östvägg i Naked Night-stil, toppen sen via SÖ-kammen och självfallet Messners partiella nytur solo på Nordsidan av Everest. Att klättra "Naked Night-stil" innebär att man klättrar under natten, när det är mörkt och kallt, och vilar och värmer sig när solen är framme för att sedan fortsätta klättra när den gått ned. Man har alltså inget tält med sig. Detta räknas som den yppersta disciplinen av alpin stil.

1982

klättrades Shisha Pangmas SV-vägg av R Baxter-Jones, A MacIntyre och Doug Scott, också i alpin stil.

Ox: Syrgas

HHB: HögHöjdsBärare

UPN: Utan
Prestationssänkande

FR: Fasta Rep

Olle Stormark har gjort många fina nyturen i Kebnekaise. Foto: Hasse Hellström

1984

blommade alpin-stils nyture på Annapurna, E Lucas och N Bohigas, travers av GI och GII av H Kammerlander och Messner samt traversen av Broad Peaks toppar av Kurtyka och J Kukuczka. Men även lättviktsstilbestigningen av RocNoir och alpinstilsfortsättningen över Annapurna I och nerstigning via Holländska leden från Annapurna III on-sight av E Loretan och Norbert Joss var enorm precis som den norska klättringen av Trango Tower i expeditionsstil och likadant australiernas syrgasfria nytur på nordsidan av Everest.

2016

Prezelj, Fowler, Nick Bullock, Ines Papert och Luka Lindic fortsätter utvecklingen. Papert som red-pointade mixad klippklätternytur i 8a+-registret lyckades i tredje försöket 2016 klättra en 1200 meters is-mixlinje på Kyzyl Askar, 5 842 m ö.h. Vi som på Akalla såg hennes korta sekvens därifrån minns hur L Lindic och hon sent på natten lyckades hitta en bivackplats efter cirka 19 timmars non-stop klättring. ED WI5+ M6.

Fowler klättrade med Vic Saunders den 1100 meter höga nordväggen av Sersank, 6050 m ö.h. i Indien, medan Bullock med Paul Ramsden klättrade nord "buttress" på Nyainqentangia South East, 7 045 m ö.h., 1600 meter, också i alpin stil.

1997

Alexander Huber – första människan att klättra 9a+ – visste från umgänget med den övriga världseliten, att det i höga berg är främst nyture som räknas, och klättrade 1997 en nytur på Latok II:s västvägg med brodern Thomas, Conrad Anker och Toni Gutsch.

2001

Thomas Huber – även han en stark klipp- och sportklättrare, klättrade 2001 i sällskap med Urs Stöcker och Iwan Wolf en partiell nytur på det svåra Baintha Brak/Ogre, med start upp sydpelaren. Bröderna Huber gjorde 2015 ett försök att klättra Latok I:s nordväg – brantare än nordöstkammen som George Lowe, Jeff Lowe, Jim Donino och Michael Kennedy nästan knep hem 1978. Baintha Brak/Ogre är ett svårare berg än Latok som har en svårare nordsida...

2014

Tommy Caldwell – också styv 5.14-klättrare – klättrade med alpinistnovisen Alex Honnold den extrema traversen av Fitz Roy.

Nya leder framför gamla

I en intervju säger Hans Kammerlander, som efter sin skidåkning/stenpartivandring ner 1996 tappat intresset för Everest: *"I'm not following this. For me normal Everest Ascents have nothing to do with alpinism. Supplemental oxygen, prepared mountains and the Sherpas make everything clear. But everyone should do it as he think is right"*. (Källa: blogs.dw.com/adventures)

Ovan gäller i praktiken för alla populära höga berg worldwide sedan cirka 1990, tidigare för några. Man kan fråga sig om det är en prestation, att med modern utrustning repetera 30 år gamla leder?

Vi hoppas svenskar får lust klättra ett av de fem projekten vi nämnde redan i Bergsport juni (se listan här intill), i alpin eller lättviktsstil!

Klättra på!

Tips på några självklara partiella meganyture på 8000-metersbergen:

- **Big E och Lhotse:** Full travers via Västryggen och över topparna och ner vid Island Peak. Ueli Steck och Simone Moro gjorde ett försök 2012.
- **Västväggen av Makalu.** MacIntyre, Kurtyka och Kukuczka nådde cirka 7620 meter 1981.
- **Östväggen på K2,** försökt 1976 och 1978.
- **Travers av Kangchenjungas fem toppar.**
- Börja med **Rhakiot kammen** – 1953 års förstabestigningsled – till toppen av **Nanga Parbat** och traversera avslutningsvis **Mazenoryggen** ner.